

OIDIUM CERATONIAE AMES. HAKKINDA BİR ÖN ÇALIŞMA

Prof. Dr. Y. VARDAR, M. DİZBAY ve Dr. Ö. SEÇMEN
Ege Üniversitesi, Genel Botanik Kürsüsü

Memleketimiz Akdeniz sahil şeridine geniş bir dağılış alanına sahip olan *Ceratonia siliqua* L. (=Keçiboynuzu) meyvaları üzerinde çeşitli patojen mantarlar yaşamaktadır. Bu mantarlardan biri olan *Oidium ceratoniae Ames.*, memleketimiz *Ceratonia*'larında şimdije kadar, literatürde zikredilmemiştir.

Çeşme Paşa limanı dolaylarındaki deniz kenarında bulunan ağaçlardan toplanan meyva numunelerinde bu mantara ait morfolojik ve mikroskopik özellikler, makalede verilmeye çalışmıştır.

Ceratonia türleri için patojen olan bu mantarın sistematikteki yeri, Ainsworth ve Bisby (1966)'ye göre aşağıdaki şekildedir.

Classis : *Deuteromycetes*
Ordo : *Moniliales*
Familia : *Moniliaceae*
Genus : *Oidium*
species : *ceratoniae Ames.*

Yüksek bitkilerin üzerinde parazit olarak yaşayan *Oidium* türlerinden *O. ceratoniae Ames.*, *Ceratonia siliqua* L. meyvaları üzerinde küllenmeye sebep olmaktadır. Meyvalar üzerinde beyaz-kül rengi bir görünüm arzeden mantar, bazan lokal olarak belirmekte, bazan ise meyvayı tamamen kaplamaktadır. Mantar, meyvanın gelişmesine engel olmamakta, fakat deformasyonuna sebep olmaktadır (Resim 1).

Septalı mantar miselyumu meyvanın üzerinde bulunmaktadır. Konidiofor kısa ve dallanmamış olup, zincir şeklinde hasıl olan konidiumlar daha sonra ayrılmaktadır. Konidiumlar bir hücreli ve silindirikal olup $30.60 - 36.72 \times 12.24 - 18.36$ mikron çapındadır (Resim 2).

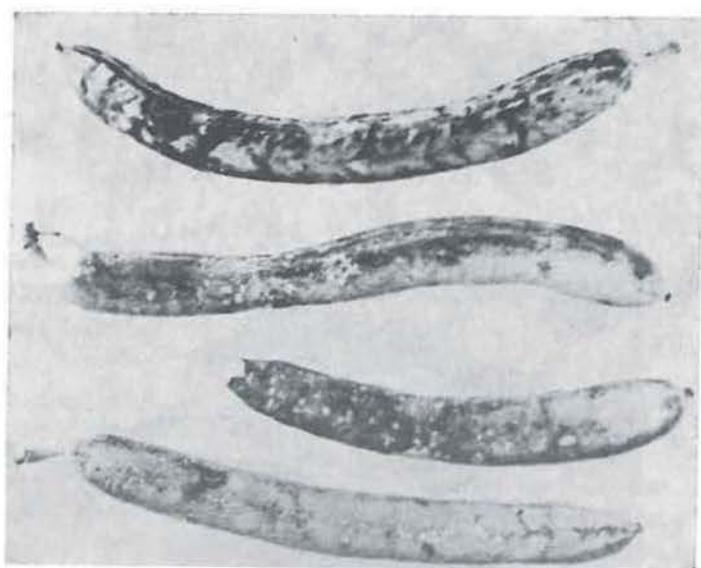
Oidium ceratoniae Ames. yanında, Resim 3 'de görülen ve meyvalar üzerinde bulunan diğer bir mantar türü daha tespit edilmiştir. Bu mantar türü, *Oidium*'un aksine meyvanın büyümeyesine engel olmaktadır. Aynı zamanda, meyva dokusunun içine kadar nüfuz etmektedir. Bu mantar türü de tarafımızdan *Macrophomina phaseoli* Ashby olarak tayin edilmiştir. Bu mantar hakkındaki detaylı bilgi ileride neşredilecektir.

SUMMARY

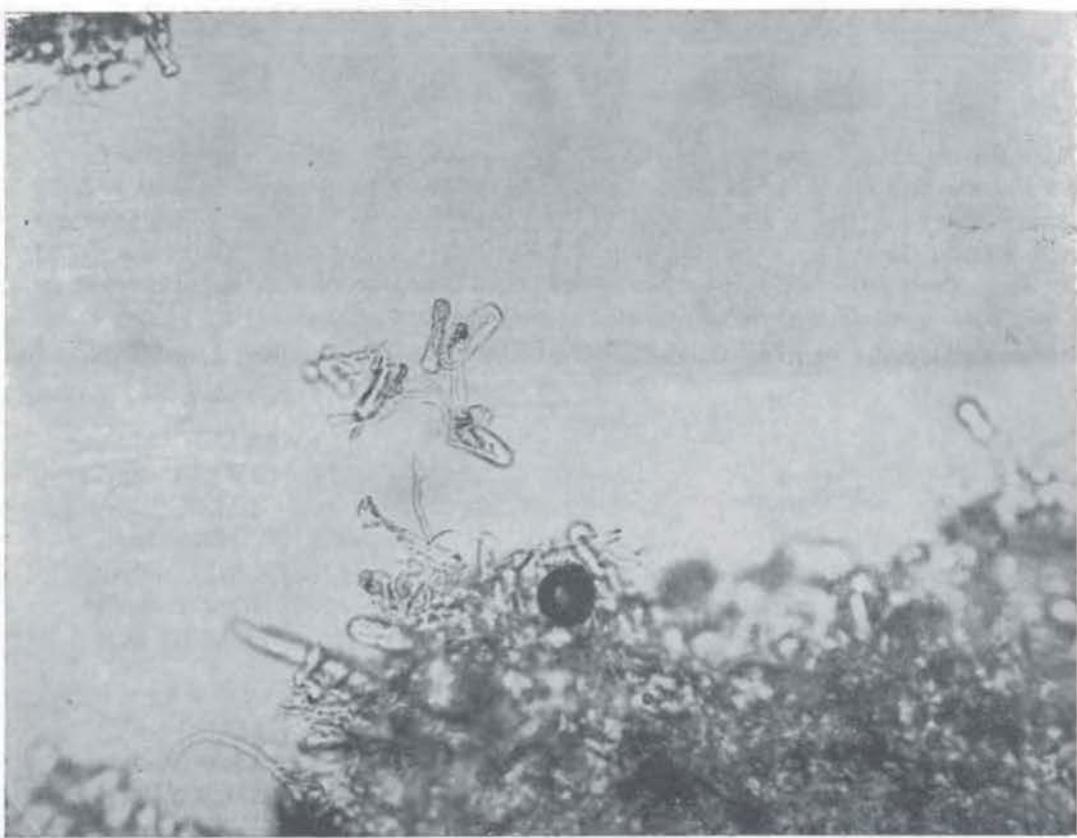
Oidium ceratoniae Ames. is reported for the first time from Turkey on *Ceratonia siliqua* fruits. The paper discussed the preliminary observations on the fungal attack of this economically important species.

LİTERATÜR

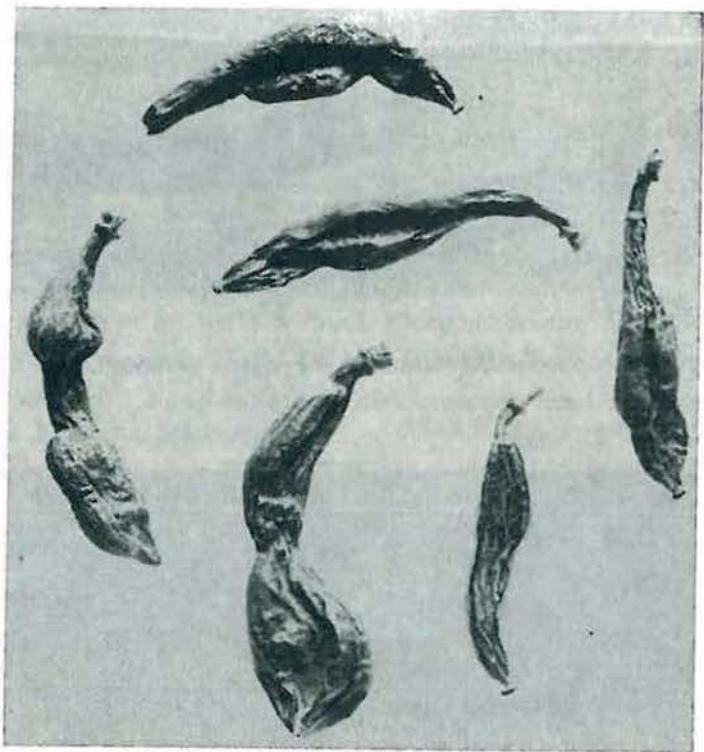
1. AINSWORTH, G. C. and BISBY, G. R. (1966) : Dictionary of the fungi. Commonwealth Mycological Institute Kew, Surrey.
  2. BARNETT, H. L. (1967) : Illustrated genera of Imperfect fungi. Burgess Pub. Com. Minneapolis.
  3. COIT, J. E. (1951) : Carob or St. JOHN'S Bread. Economic Botany. 5/1 : 82-96.
  3. GILMAN, J. C. (1971) : A manual of fungi. The Iowa State Univ. Press. Ames, Iowa, U.S.A.
  4. ÖNER, M. (1972) Mikoloji II. Fungi imperfecti, Basidiomycetes. Ege Üniv. Fen Fak. Kitaplar Ser. No. 53. Ege Üniv. Matbaası, İzmir.
-

Resim : 1 Hastalıklı meyvaların görünüşü.

Resim 2 : *Oidium ceratoniae* konidiumlarının mikroskopik görünüşü

Resim 3 : Meyvalar üzerinde *Macrophomina phaseoli* Ashby.'nin meydana getirdiği infeksiyon.